

UPRAVLJANJE RIZICIMA																																					
NAZIV PREDMETA																																					
Kod	EUBB19	Godina studija	3.																																		
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Marijana Čurak i doc. dr. sc. Sandra Pepur	Bodovna vrijednost (ECTS)	5																																		
Suradnici	Dujam Kovač, mag. oec.	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P 26	S 26	V T																																
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%																																		
OPIS PREDMETA																																					
Ciljevi predmeta	Pružiti znanja koja će omogućiti procjenu izloženosti i veličine rizika te izbora optimalne metode za upravljanje rizicima finansijskih i nefinansijskih poslovnih tvrtki.																																				
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Preduvjeti za upis propisani su Statutom Ekonomskog fakulteta, te Pravilnikom o studiju i studiranju.																																				
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Ishod učenja predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Analizirati rizike i identificirati metode upravljanja rizicima finansijskih i nefinansijskih poslovnih tvrtki. <p>Pojedinačni ishodi učenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Identificirati rizike i faze u procesu upravljanja rizicima. Razlikovati metode identifikacije i kvantifikacije rizika. Ustanoviti prednosti i nedostatke metoda upravljanja hazardnim rizicima. Razlikovati alate za upravljanje finansijskim rizicima. Identificirati obilježja metoda za upravljanja operativnim/strateškim rizicima. 																																				
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Predavanja</th> <th colspan="2">Vježbe</th> </tr> <tr> <th>Tema</th> <th>Sati</th> <th>Tema</th> <th>Sati</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pojmovno određenje rizika i neizvjesnosti. Rizici nefinansijskih poslovnih subjekata i finansijskih institucija.</td> <td>2</td> <td>Vrste rizika - primjeri.</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Upravljanje rizikom – ciljevi, koristi i troškovi. Sustav integriranog upravljanja rizicima (ERM).</td> <td>2</td> <td>Razvoj upravljanja rizicima. ERM studije slučaja.</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Identifikacija rizika. Mjerenje rizika. Prioritizacija rizika.</td> <td>2</td> <td>Identifikacija i kvantifikacija rizika.</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Udruživanje i strategija diversifikacije.</td> <td>2</td> <td>Diversifikacija rizika.</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Metode kontrole šteta i metode financiranja šteta.</td> <td>2</td> <td>Primjeri metoda kontrole šteta i metoda financiranja šteta.</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Osiguranje kao metoda transfera rizika.</td> <td>2</td> <td>Studije slučaja - Vrste osiguranja. Izlaganje seminar skog rada.</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja		Vježbe		Tema	Sati	Tema	Sati	Pojmovno određenje rizika i neizvjesnosti. Rizici nefinansijskih poslovnih subjekata i finansijskih institucija.	2	Vrste rizika - primjeri.	2	Upravljanje rizikom – ciljevi, koristi i troškovi. Sustav integriranog upravljanja rizicima (ERM).	2	Razvoj upravljanja rizicima. ERM studije slučaja.	2	Identifikacija rizika. Mjerenje rizika. Prioritizacija rizika.	2	Identifikacija i kvantifikacija rizika.	2	Udruživanje i strategija diversifikacije.	2	Diversifikacija rizika.	2	Metode kontrole šteta i metode financiranja šteta.	2	Primjeri metoda kontrole šteta i metoda financiranja šteta.	2	Osiguranje kao metoda transfera rizika.	2	Studije slučaja - Vrste osiguranja. Izlaganje seminar skog rada.	2
Predavanja		Vježbe																																			
Tema	Sati	Tema	Sati																																		
Pojmovno određenje rizika i neizvjesnosti. Rizici nefinansijskih poslovnih subjekata i finansijskih institucija.	2	Vrste rizika - primjeri.	2																																		
Upravljanje rizikom – ciljevi, koristi i troškovi. Sustav integriranog upravljanja rizicima (ERM).	2	Razvoj upravljanja rizicima. ERM studije slučaja.	2																																		
Identifikacija rizika. Mjerenje rizika. Prioritizacija rizika.	2	Identifikacija i kvantifikacija rizika.	2																																		
Udruživanje i strategija diversifikacije.	2	Diversifikacija rizika.	2																																		
Metode kontrole šteta i metode financiranja šteta.	2	Primjeri metoda kontrole šteta i metoda financiranja šteta.	2																																		
Osiguranje kao metoda transfera rizika.	2	Studije slučaja - Vrste osiguranja. Izlaganje seminar skog rada.	2																																		

	Alternativni oblici transfera rizika (ART) – udruženja i netradicionalni osigуратели, hibridni proizvodi i finansijski instrumenti.	2	Primjeri alternativnih oblika transfera rizika (ART). Izlaganje seminar skog rada.	2
	Izloženost kreditnom riziku. Metode upravljanja kreditnim rizikom.	2	Upravljanje kreditnim rizikom. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Upravljanje rizikom likvidnosti.	2	Upravljanje rizikom likvidnosti. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Upravljanje rizikom kamatne stope.	2	Upravljanje rizikom kamatne stope. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Upravljanje rizicima pomoću izvedenih instrumenata: forward, futures, opcije, swaps.	2	Primjer zaštite transakcijama s forward, futures, opcijama i swaps. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Upravljanje operativnim rizicima.	2	Upravljanje operativnim rizicima. Studija slučaja. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Upravljanje strateškim rizicima.	2	Upravljanje strateškim rizicima. Studija slučaja. Izlaganje seminar skog rada.	2
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava		☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ studija slučaja ☐ (ostalo upisati)	
Obveze studenata	Obveze studenata za stjecanje prava na potpis su: redovito poхађање nastave (za redovite studente: minimalno 60% predavanja i 60% vježbi; za izvanredne studente: polovica od uvjeta definiranog za redovite studente) i uspješno rješavanje samoevaluacijskih testova (student treba ostvariti minimalno 30% točnih odgovora na tri od četiri samoevaluacijska testa koja će se organizirati tijekom semestra u tjednima u kojima se održava nastava).			
Praćenje rada studenata (<i>upisati u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave Eksperimentalni rad Esej Kolokviji Pismeni ispit	0,7 Referat Seminarski rad Usmeni ispit 4** (3,5**/**) 4** (3,5**/**)	Istraživanje Praktični rad Samoevaluacijski testovi (Ostalo upisati) (Ostalo upisati) (Ostalo upisati)	Praktični rad Samoevaluacijski testovi (Ostalo upisati) (Ostalo upisati) (Ostalo upisati)
Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу	Tijekom semestra bit će organizirana dva kolokvija koja će imati oblik pisane provjere znanja. Prvom kolokviju mogu pristupiti svi studenti upisani na predmet. Uvjet za pristupanje drugom kolokviju je pozitivno ocijenjen prvi kolokvij. Konačna ocjena ostvarena na kolokvijima predstavlja srednju vrijednost (pozitivnih) ocjena ostvarenih			

	<p>na oba kolokvija. Alternativno, studenti mogu ostvariti ocjenu putem pismenog ispita tijekom ispitnog roka.</p> <p>Pisane provjere znanja sastoje se od 10 pitanja, od kojih 5 obuhvaća pitanja iz teorijskog dijela gradiva i 5 iz dijela koji se odnosi na računske zadatke. Točan odgovor na pitanje iz gradiva koji se odnosi na teoriju vrednuje se s 12 bodova, a na pitanje koji se odnose na računski zadatak s 8 bodova. Bodovni pragovi i odgovarajuće ocjene za pisane provjere znanja: 0-55 bodova = nedovoljan (1); 56-69 bodova = dovoljan (2); 70-79 bodova = dobar (3); 80-89 bodova = vrlo dobar (4) i 90-100 bodova = izvrstan (5). Pri tome, za pozitivnu ocjenu student mora ostvariti minimalno 36 bodova na pitanja iz gradiva koji se odnosi na teoriju i 20 bodova na pitanja iz gradiva koji se odnosi na računske zadatke.</p> <p>Izrada i izlaganje seminarskog rada vrednuje se do 10 bodova.</p> <p>*Student može izraditi i izložiti seminarski rad. **Student koji ostvari pozitivnu ocjenu iz prvog i drugog kolokvija, ne treba pristupiti završnom pisanom ispitu.</p>																								
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naslov</th><th>Broj primjeraka u knjižnici</th><th>Dostupnost putem ostalih medija</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007). <i>Osiguranje i rizici, RRIF plus</i>, Zagreb</td><td>10</td><td></td></tr> <tr> <td>Ćurak, M., Kovač, D. (2020-2021). <i>Ekonomika osiguranja, nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija</i></td><td></td><td>x</td></tr> <tr> <td>Rose, P. S.,Hudgins, S. C. (2015). <i>Upravljanje bankama i financijske usluge</i>, Mate, Zagreb.</td><td>2</td><td></td></tr> <tr> <td>Sajter, D. (2017). <i>Osnove upravljanja rizicima u financijskim institucijama</i>, Ekonomski fakultet, Osijek</td><td>1</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007). <i>Osiguranje i rizici, RRIF plus</i> , Zagreb	10		Ćurak, M., Kovač, D. (2020-2021). <i>Ekonomika osiguranja, nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija</i>		x	Rose, P. S.,Hudgins, S. C. (2015). <i>Upravljanje bankama i financijske usluge</i> , Mate, Zagreb.	2		Sajter, D. (2017). <i>Osnove upravljanja rizicima u financijskim institucijama</i> , Ekonomski fakultet, Osijek	1										
Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija																							
Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007). <i>Osiguranje i rizici, RRIF plus</i> , Zagreb	10																								
Ćurak, M., Kovač, D. (2020-2021). <i>Ekonomika osiguranja, nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija</i>		x																							
Rose, P. S.,Hudgins, S. C. (2015). <i>Upravljanje bankama i financijske usluge</i> , Mate, Zagreb.	2																								
Sajter, D. (2017). <i>Osnove upravljanja rizicima u financijskim institucijama</i> , Ekonomski fakultet, Osijek	1																								
Dopunska literatura	<p>Ćurak, M., Kovač, D. (2020.) <i>Upravljanje rizicima društava za neživotno osiguranje i reosiguranje primjenom tehnike sekuritizacije</i>, Ekonomski vjesnik, Vol. 33, No. 1, 2020., str. 287.-303.</p> <p>Gatzert, N., Martin, M. (2015). <i>Determinants and value of enterprise risk management: Empirical evidence from the literature</i>, Risk Management and Insurance Review, 18(1), 29-53.</p> <p>Harrington, S. E., Niehaus, G. R. (2002). <i>Risk Management and Insurance</i>, McGraw Hill.</p> <p>Hull, J. C. (2019). <i>Risk Management and Financial Institutions</i>, John Wiley & Sons, Inc.</p> <p>Hunziker (2019). <i>Enterprise Risk Management - Modern Approaches to Balancing Risk and Reward</i>, Springer Gabler.</p>																								

	<p>Kovač, D. (2021). <i>Ulaganje u kibernetičku sigurnost</i>, Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku, 15 (1-2), 61-73.</p> <p>Lechner, P., Gatzert, N. (2017). <i>Determinants and value of enterprise risk management: empirical evidence from Germany</i>, The European Journal of Finance, 24(10), 867-887.</p> <p>Miloš Sprčić, D., Kožul, A., Pecina, E. (2015). <i>State and perspectives of Enterprise risk management system development -the case of Croatian companies</i>, Procedia Economics and Finance, Vol. 30, str. 768 –77.</p> <p>Njegomir, V. (2018). <i>Upravljanje rizicima u osiguranju i reosiguranju</i>, Tectus, Zagreb.</p> <p>Olson, D. L., Wu, D. (2020). <i>Enterprise Risk Management Models</i>, Springer-Verlag GmbH.</p> <p>Pelivan, I., Čurak, M., Pepur, S. (2018) <i>Upravljanje rizicima malih i srednjih poslovnih tvrtki u Republici Hrvatskoj</i>, Financije – teorija i suvremena pitanja (urednici: Koški, D., Karačić D., Sajter, D.), Ekonomski fakultet, Osijek, str. 351-379.</p> <p>Rohmeyer, P., Bayuk, J. L. (2019). <i>Financial Cybersecurity Risk Management: Leadership Perspectives and Guidance for Systems and Institutions</i>, Apress.</p> <p>Saunders, A., Cornett, M. M. (2021). <i>Financial Institutions Management – A Risk Management Approach</i>, McGraw-Hill.</p> <p>Saunders, A., Cornett, M., Erhemjamts, O. (2020). <i>Financial Institutions Management: A Risk Management Approach</i>, McGraw Hill.</p> <p>Ostali izvori: Artemis, http://www.artemis.bm/ Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, http://www.hnb.hr/ Hrvatska narodna banka, http://www.hnb.hr/ Hrvatska udruga banaka, http://hub.hr/ Hrvatski ured za osiguranje, http://www.huo.hr/ Osiguranje, http://osiguranje.hr/</p>
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik) • Nadzor izvođenja nastave (prodekan za nastavu) • Analiza uspješnosti studiranja po svim predmetima studija (prodekan za nastavu) • Studentska anketa o kvaliteti nastavnika i nastave za svaki predmet studija (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete) • Ispitom koji provodi predmetni nastavnik provjeravaju se svi ishodi učenja predmeta. Periodično se vrši provjera sadržaja ispita, temeljem koje se utvrđuje primjerenost načina provjeravanja ishoda učenja (prodekan za nastavu)
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	